

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Источна Илиџа
за период 01.01 – 31.12.2018. године**

Број: РВ066-19

Бања Лука, 26.11.2019. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	3
	Извјештај о ревизији усклађености	3
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	5
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	6
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	7
	1. Увод	7
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	7
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	8
	4. Набавке.....	9
	5. Припрема и доношење буџета.....	10
	6. Финансијски извјештаји.....	11
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	11
	6.1.1. Приходи и примици	11
	6.1.2. Расходи и издаци.....	12
	6.1.3. Разлика у финансирању	15
	6.2. Биланс успјеха	15
	6.2.1. Приходи.....	15
	6.2.2. Расходи.....	16
	6.2.3. Финансијски резултат	16
	6.3. Биланс стања.....	16
	6.3.1. Актива	16
	6.3.2. Пасива.....	19
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	20
	6.4. Биланс новчаних токова	21
	6.5. Временска неограниченост пословања	21
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	21
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	21

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију Консолидованих финансијских извјештаја Општине Источна Илиџа који обухвата: Биланс стања, Биланс успеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима са стањем на дан 31.12.2018. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, Консолидовани годишњи финансијски извјештаји Општине Источна Илиџа, истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2018. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на нето имовини за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Основ за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200 – 1810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо спровели у складу са ISSAI 30 – Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је објелодањено да су консолидовани финансијски извјештаји Општине Источна Илиџа састављени у складу са начелом сталности пословања, уз претпоставку да Општина Источна Илиџа неће обуставити пословање у догледној будућности.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31.12.2018. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине и нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник општине је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену

и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 26.11. 2019. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију Консолидованих финансијских извјештаја Општине Источна Илиџа за 2018. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације приказане у Консолидованим финансијским извјештајима Општине Источна Илиџа за 2018. годину су у свим материјално значајним аспектима у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. извјештаја:

Коефицијенти за обрачун плате за поједине раднике запослене у Општинској управи Општине Источна Илиџа су већи од прописаних, што није у складу са коефицијентима утврђеним у члану 6. став 2. Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Увећање плата свим запосленим по основу минулог рада вршено је по стопи 0,5% за сваку годину радног стажа, што није у складу са чланом 5. тачка 4. Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе, односно чланом 6. став 3. Закона о платама запослених у органима управе Републике Српске

Такође, обрачун и исплата трошкова превоза приликом доласка на посао и повратка са посла није у складу са чланом 10. став 1. тачка 2 и чланом 11. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске, јер је иста обрачуната у висини пуне цијене повратне карте у јавном саобраћају за све запослене у Општинској управи Општине Источна Илиџа иако већина запослених не остварује то право.

Као што је наведено под тачкама 3. и 6.1.2.1. извјештаја:

Општина Источна Илиџа није донијела Стратегију развоја локалних путева и улица на подручју Општине, као ни стратешки програм развоја спорта, што није у складу са чланом 13. Закона о јавним путевима, односно чланом 10. Закона о спорту.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја Начелник општине је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у свим материјално значајним аспектима у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Источна Илиџа обухваћено према дефинисаним критеријумима усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Источна Илиџа.

Бања Лука, 26.11. 2019. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се:

- 1) изврши одговарајућа класификација дугорочно орочених новчаних средстава у домаћој валути у складу са чланом 61. став (2) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 2) средства обезбјеђења уговорених потраживања или обавеза (примљене и дате гаранције, као и мјенице) евидентирају у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се:

- 1) систем интерних контрола уреди према одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске у дијелу који се односи на организациону структуру, планирање и извјештавање по основу финансијског управљања и контроле, као и да се проведу друге активности из области уређења система интерних контрола за које се створе претпоставке;
- 2) у потпуности поштује члан 6. Правилника о успостављању и раду комисије за набавке;
- 3) коефицијенти за обрачун плата запослених ускладе са коефицијентима прописаним у члану 6. став 2. Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске;
- 4) увећање основне плате за сваку навршену годину стажа осигурања врши на основу члана 5. тачка 4. Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе и члана 6. став 3. Законом о платама запослених у органима управе Републике Српске и
- 5) накнаде трошкова превоза приликом доласка на посао и повратка са посла обрачунавају у складу са чланом 10. став 1. тачка 2 и чланом 11. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Препоручује се Скупштини Општине да донесе:

- 1) стратегију развоја локалних путева и улица на подручју Општине прописану чланом 13. Закона о јавним путевима;
- 2) стратешки програм развоја спорта прописан чланом 10. Закона о спорту.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Одлука о усвајању буџета општине Источна Илиџа за 2018. годину и Одлука о измјенама и допунама Одлуке о усвајању буџета општине Источна Илиџа за 2018. годину;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о локалној самоуправи;
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;
- Закон о платама запослених у органима управе Републике Српске;
- Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске;
- Одлука о утврђивању цијене рада;
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДеној РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Источна Илиџа (у даљем тексту: Општина) заузима површину од 29 км². На подручју Општине, према резултатима пописа из 2013. године живи 14.437 становника који су организовани у 4 мјесне заједнице и одликује се великом густином насељености која износи 498 становника по км².

Општина се налази у заједници општина у саставу Града Источно Сарајево, који за потребе Општине обавља послове одређене законом и Статутом Града.

Општину чине насељена мјеста: Горње Младице, Касиндо, Крупац, Сарајево дио – Илиџа, Сарајево дио – Сарајево Нови Град.

Према Одлуци Владе Републике Српске о степену развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2018. годину („Службени гласник Републике Српске“, бр. 93/17), ова Општина је сврстана у развијене јединице локалне самоуправе Републике Српске.

Сједиште Општине је у Улици Војводе Радомира Путника бр. 2, 71123 Источна Илиџа.

Ревизијом су обухваћени Консолидовани финансијски извјештаји Општине. Поменуте извјештаје поред финансијских показатеља Општинске управе чине и финансијски извјештаји буџетског корисника ЈУ Центар за социјални рад Источна Илиџа.

У Консолидованом Билансу стања Општине за 2018. годину у консолидацију су, у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/17 и 118/18), укључени ентитети јавног сектора који се налазе под контролом или значајним утицајем Општине: ЈКП „Комил“ д.о.о. Источна Илиџа, ЈЗУ Апотека „Источно Сарајево“, ЈЗУ Дом здравља „Источно Сарајево“ и „Електроинвест“ д.о.о. Источно Сарајево.

На достављени нацрт извјештаја Општина није имала примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је ревизију финансијских извјештаја Општине за период 01.01 – 31.12.2014. године и сачинила Извјештај о ревизији консолидованих финансијских извјештаја Општине Источна Илиџа у којем су, у циљу превазилажења утврђених неправилности, дате укупно три препоруке.

Провођење препорука датих у поменутом извјештају било је предмет посебног прегледа статуса датих препорука који је извршен у 2017. години, о чему је сачињен Извјештај о статусу датих препорука (ИП 010-17) у којем је наведено да је Општина провела једну препоруку, док су двије препоруке које су се односиле на усклађеност пословања дјелимично проведене.

Дјелимично проведена препорука је образложена под тачком 6.1.2.1. извјештаја. Препорука која се односила на објелодањивање неусаглашених салда

потраживања и обавеза, као и на провођење мјера за наплату непореских потраживања у 2018. години је у потпуности проведена.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 4/15; 5/16; 9/16; 2/17 и 6/17) систематизовано је 61 радно мјесто са 68 извршилаца. На дан 31.12.2018. године у Општини је у радном односу био укупно 61 радник, од тога на мандатни период 9 радника, на неодређено вријеме 50 радника и два радника на одређено вријеме. Поменути правилником уређена је организација и систематизација послова из дјелокруга Општинске управе, организационе јединице унутар Општинске управе, подјела послова и задатака на извршиоце са описом послова, број извршилаца потребних за извршавање послова и услови за њихово обављање, начин руковођења организационим јединицама, одговорност запослених, јавност рада и друга питања значајна за рад Општинске управе.

На основу члана 19. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 91/16) Општина није била обавезна да успостави јединицу интерне ревизије, јер није испуњавала ни један од наведених критеријума. Начелник Општине није одредио одговорно лице запослено у Општини за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле, које би оперативно спроводило активности координације у вези са системом интерних финансијских контрола, израдило приједлог плана, састављало извјештаје о функционисању интерних контрола, како је дефинисано у члану 14. поменутог закона.

Систем интерних контрола у Општини у 2018. години није у потпуности уређен према дијелу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17), јер није: донијело акт о управљању ризицима којим се уређују организациони циљеви и задаци, процјена ризика и управљање ризицима (члан 8. став 2 поменутог закона); дефинисало кључне пословне процесе и успоставило књигу пословних процеса (тачка 22. подтачке 3, 4 и 5. наведеног упутства); извршило анализу постојећих и на основу тога донијело нова правила и процедуре имајући у виду да је у протеклом периоду дошло до значајних измјена у законској и подзаконској регулативи из различитих области и слично.

Средином децембра 2018. године Начелник Општине донио је Одлуку о образовању комисије за попис којим је донесена одлука о провођењу редовног потпуног пописа имовине и обавеза, као и извршено именовање комисија за попис. Начелник је 18.03.2019. године донио Одлуку о усвајању извјештаја о попису имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2018. године. Попис у Општинској управи је проведен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, бр. 45/16).

Општина није донијела Стратегију развоја локалних путева и улица на подручју Општине, што није у скаладу чланом 13. Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“, број 89/13).

Осим наведеног и у тачкама 6.1. и 6.3.3. извјештаја ревизија није утврдила друге недостатке система интерних контрола чиме су створене претпоставке за

функционисање истих на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Препоручује се Скупштини Општине да донесе стратегију развоја локалних путева и улица на подручју Општине прописану чланом 13. Закона о јавним путевима.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се систем интерних контрола уреди према одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске у дијелу који се односи на организациону структуру, планирање и извјештавање по основу финансијског управљања и контроле, као и да се проведу друге активности из области уређења система интерних контрола за које се створе претпоставке.

4. Набавке

План јавних набавки општине за 2018. годину усвојен је 29.01.2018. године. Планом је описно приказан предмет набавке са планираним износима и врстом поступака који ће се проводити, оквирно вријеме покретања поступака и закључења уговора, те извори финансирања. Општина је извршила шест измјена и допуна Плана јавних набавки за 2018. годину.

Укупна планирана вриједност набавки за 2018. годину након измјена и допуна износи 6.318.230 КМ без пореза на додату вриједност (у наставку: ПДВ). Предвиђено је провођење 62 поступка јавних набавки и то путем: девет отворених поступака у вриједности од 6.032.820 КМ, седам конкурентских поступака у вриједности од 83.050 КМ, 42 директна споразума у вриједности од 182.710 КМ и четири поступка везано за услуге из Анекса II дио Б Закона о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“, бр. 39/14) у вриједности од 19.650 КМ.

У 2018. години закључени су уговори за набавке у укупној вриједности од 5.360.451 КМ без ПДВ-а, од чега се на кредитно задужење односи износ од 3.600.000 КМ. Проведено је укупно 57 поступака и то путем: осам отворених поступака у вриједности од 5.101.453 КМ, шест конкурентских поступака у вриједности од 73.525 КМ, 39 директних споразума у вриједности од 165.823 КМ и четири поступка везано за услуге из Анекса II дио Б Закона о јавним набавкама у вриједности од 19.650 КМ.

У односу на укупно планирану вриједност набавки за 2018. годину реализација је мања за око 15%. Три поступка су остала потпуно нереализована у укупној вриједности 11.550 КМ, док се остала разлика у реализацији односи на закључене уговоре мање вриједности у односу на процијењену вриједност набавки.

Реализоване набавке из ранијег периода у току 2018. године износе 12.868 КМ, а односе се на три поступка набавки која су била планирана у 2017. години. За један поступак набавке покренута је процедура набавке путем конкурентског захтјева у 2018. години (процијењена вриједност 10.200 КМ), док је сам поступак реализован у 2019. години.

Ревизијским активностима су обухваћени проведени поступци јавних набавки у вриједности од 5.164.279 КМ (96% уговорених набавки) и то: шест отворених поступака у вриједности од 4.967.302 КМ (97% уговорених набавки), два конкурентска поступка у вриједности од 31.154 КМ (42% уговорених набавки) и директни споразуми у вриједности од 165.823 КМ (100% уговорених набавки).

У поступку набавке услуга извођење радова на завршетку изградње Спомен обиљежја Вељине, као и набавке услуга одобрења дугорочног кредита приликом именовања чланова комисије није поштован члан 6. Правилника о успостављању и раду комисије за набавке („Службени гласник БиХ“ број: 103/14) којим је дефинисано да се у случају уговора чија процијењена вриједност представља вриједносни разред из члана 14. став (2) и (3) Закона о јавним набавкама комисија састоји од најмање пет чланова. Осим наведеног, ревизијом нису утврђене друге материјално значајне неправилности које се односе на проведене поступке јавних набавки.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се у потпуности поштује члан 6. Правилника о успостављању и раду комисије за набавке.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина Општине Источна Илиџа је на сједници одржаној дана 26.12.2018. године усвојила Буџет Општине за 2018. годину у износу од 6.177.778 КМ („Службене новине града Источно Сарајево“, број 34/17). Структуру буџета чинили су: текући расходи у износу од 4.492.301 КМ, трансфер у износу од 12.400 КМ, буџетска резерва у износу од 55.000 КМ, издаци за нефинансијску имовину у износу од 1.035.805 КМ, издаци за финансијску имовину у износу од 50.000 КМ, издаци за отплату дугова у износу од 510.172 КМ и остали издаци у износу од 22.100 КМ.

Скупштина општине је на сједници одржаној 31.10.2018. године донијела Одлуку о измјенама и допунама Одлуке о извршењу буџета општине Источна Илиџа за 2018. годину (ребаланс буџета) у износу од 9.226.377 КМ („Службене новине града Источно Сарајево“ бр. 23/18). У односу на план буџета ребаланс је већи за 3.048.599 КМ, а највећим дијелом дошло је до повећања на издацима за нефинансијску имовину за износ од 1.919.785 КМ и издацима за отплату дугова који су већи за износ од 1.057.867 КМ у односу на првобитни буџет. Структуру ребаланса буџета чине: текући расходи у износу од 4.427.777 КМ, трансфери у износу од 62.400 КМ, буџетска резерва у износу од 99.196 КМ, издаци за нефинансијску имовину у износу од 2.955.590 КМ, издаци за финансијску имовину у износу од 90.000 КМ, издаци за отплату дугова од 1.568.039 КМ и остали издаци у износу од 23.375 КМ.

Ребалансом буџета планиран је буџетски дефицит у износу од 806.253 КМ. Такође, планирани су нето издаци који су већи од нето примитака од финансијске имовине за износ од 90.000 КМ, као и остали нето примици у негативном износу од 15.275 КМ. Наведено негативно нето финансирање уравнотежено је са планираним нето задужењем у износу од 911.528 КМ. Наведеним начином планирања, буџетска средства и буџетски издаци су уравнотежени.

Након ребаланса буџета проведено је укупно осам реалокација средстава у укупном износу од 18.303 КМ, од чега је у Општинској управи проведено пет реалокација у износу од 4.514 КМ, а код буџетског корисника Центар за социјални рад Источна Илиџа три у износу од 13.789 КМ.

Буџетска резерва је планирана у износу од 99.196 КМ, а распоређена је на основу одлука Начелника Општине у укупном износу од 83.997 КМ (за грантове у износу од 60.588 КМ, трансфере у износу од 10.167 КМ, издатке у износу од 7.020 КМ и расходе у износу од 6.222 КМ).

6. Финансијски извјештаји

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01 – 31.12.2018. године исказано је у обрасцу ПИБ – Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 – општи фонд, што представља буџет у ужем смислу (у даљем тексту: ПИБ) и обрасцу ПИФ – Периодични извјештај о извршењу по свим рачуноводственим фондовима (у даљем тексту: ПИФ). Општина је у 2018. години у обрасцу ПИБ исказала укупне приходе и примитке у износу од 8.254.974 КМ (за 11% су нижи у односу на ребаланс буџета), док су укупни расходи и издаци исказани у износу од 8.803.826 КМ (за 5% или за 422.551 КМ су нижи у односу на ребаланс буџета). За одступања на појединим позицијама расхода на којима је извршење веће у односу на износ који је ребалансом буџета одобрен извршене су реалокације.

Разлика у финансирању за 2018. годину исказана је у негативном износу од 548.852 КМ и представља разлику између буџетског дефицита исказаног у износу од 1.393.907 КМ и нето финансирања исказаног у позитивном износу од 845.055 КМ. Скупштина Општине је 30.05.2019. године донијела Одлуку о усвајању Извјештаја о извршењу Буџета општине Источна Илиџа за 2018. годину („Службене новине града Источно Сарајево“ бр. 9/19).

6.1.1. Приходи и примитки

Општина је исказала приходе и примитке у укупном износу од 8.254.974 КМ (у потпуности на фонду 01 – буџет у ужем смислу).

6.1.1.1. Приходи

Порески приходи исказани су у износу од 3.421.335 КМ. Највећим дијелом их чине: порези на лична примања и приходе од самосталних дјелатности у износу од 855.416 КМ, порези на имовину у износу од 411.626 КМ и индиректни порези прикупљени преко Управе за индиректно опорезивање БиХ у износу од 2.153.158 КМ.

Непорески приходи исказани су у износу од 1.347.914 КМ. Чине их највећим дијелом приходи од закупа и ренте у износу од 417.647 КМ и накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга у износу од 926.603 КМ.

Општина није донијела Годишњи план утрошка средстава од водне накнаде за 2018. годину, као ни годишњи план утрошка средстава од концесионе накнаде за 2018. годину (такви планови постоје за 2017. и 2019. годину). Програм коришћења средстава од наплаћене накнаде по основу промјене намјене пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе је донесен за 2018. годину.

Грантови су исказани у укупном износу од 488.718 КМ и у потпуности се односе на грантове из земље. Највећи дио ових грантова се односи на средстава уплаћена по основу закљученог уговора са Министарством спољне трговине и економских односа БиХ по основу реализације Пројекта за заштиту изворишта питке воде Сарајевско поље.

Трансфери између различитих јединица власти исказани су у износу од 278.343 КМ и највећим дијелом их чине трансфери из буџета Републике Српске у износу од 235.175 КМ. Највећи дио ових трансфера се односи на трансфере од стране Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске на име различитих социјалних давања у износу од 224.221 КМ.

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 2.718.664 КМ. Највећим дијелом се односе на примитке за продато земљиште у износу од 239.830 КМ и од узетих зајмова у износу од 2.468.741 КМ. Примици од задуживања се односе на примитке по основу дугорочног кредита код Raiffeisen Bank d.d. БиХ Сарајево.

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци су исказани у укупном износу од 8.803.826 КМ. За све позиције на којима је исказано извршење веће од ребалансом предвиђеног, извршене су реалокације са других буџетских позиција.

6.1.2.1. Расходи

Расходи су исказани у укупном износу од 4.278.716 КМ, а односе се на текуће расходе у износу од 4.216.088 КМ и трансфере између или унутар јединица власти у износу од 62.628 КМ.

Текуће расходе чине: расходи за лична примања запослених у износу од 1.900.843 КМ; расходи по основу коришћења роба и услуга у износу од 1.021.333 КМ; расходи финансирања и други финансијски трошкови у износу од 95.978 КМ; субвенције у износу од 53.221 КМ; грантови у износу од 487.472 КМ; дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Општине у износу од 655.939 КМ и расходи по судским рјешењима у износу од 1.302 КМ.

Расходи за лична примања се односе на расходе за: бруто плате запослених у износу од 1.513.095 КМ; бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада у износу од 330.375 КМ; накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата у износу од 31.863 КМ и отпремнине и једнократне помоћи у бруто износу од 25.510 КМ.

У 2018. години доношењем Закона о измјенама и допунама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске”, број 66/18) и Посебним колективним уговором за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске” број, 20/17 и 86/18) измијењен је начин утврђивања плата између послодавца и запослених, повећан је основни лични одбитак, уведен нови модел обрачуна плата и извршен прерачун коефицијената.

Измјенама и допунама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске, који је ступио је на снагу 22.09.2018. године, новим чланом 4а. дефинисан је појам плате, према којем се плата састоји од основне плате, увећања плате и накнада прописаних колективним уговором, при чему плата представља плату прије опорезивања порезом на доходак, бруто плата је плата увећана за доприносе и у свим елементима који чине плату садржан је порез, као и одредбе чланова којима су дефинисани коефицијенти за обрачун основне плате.

У појединим рјешења о утврђивању плате (рјешења су од 01.08.2018. године) утврђени коефицијенти за обрачун плате нису усклађени са коефицијентима утврђеним у члану 6. став 2. Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске, односно утврђени коефицијенти у појединим рјешењима су већи од прописаних. Наведена неусклађеност се углавном односи на запослене распоређене на послове на којима се захтјева стручност која се стиче средњим образовањем у трајању од четири године и за запослене распоређене на послове неквалификованих радника. Укупан број

радника којима је у појединачним рјешењима о утврђивању плате дат већи коефицијент од дозвољеног износи 25, док је број мјесеци у 2018. години у којима су примјењивани такви коефицијенти пет (од августа до децембра 2018. године).

Појединачним рјешењима о утврђивању плате извршено је увећање основне плате за сваку навршену годину стажа осигурања у висини од 0,5% на основу плату. Наведени начин обрачуна увећања основне плате за сваку навршену годину стажа осигурања није у складу са чланом 5. тачка 4. Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе, односно чланом 6. став 3. Закона о платама запослених у органима управе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 66/18). Поменути чланом закона дефинисано је да се основна плата за сваку навршену годину стажа осигурања увећава и то до навршених 25 година 0,30%, након навршених 25 година свака наредна година увећава се за 0,50% основне плате. Наведено увећање основне плате извршено је за све запослене у току цијеле 2018. године.

Висина накнаде трошкова превоза приликом доласка на посао и повратка са посла обрачуната је у висини пуне цијене повратне карте у јавном саобраћају за све запослене у Општини. Члановима 10. став 1. тачка 2 и 11. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске дефинисано је да се накнада трошкова превоза приликом доласка на посао и повратка са посла исплаћује у висини до пуне цијене мјесечне карте у јавном превозу, а право на такву накнаду имају запослени којима је мјесто становања од мјеста рада удаљено преко 3 км, а највише до 50 км. На основу евиденција Општине мјесто становања преко 3 км има укупно 18 запослених. За преостали број радника исплата накнаде трошкова превоза приликом доласка на посао и повратка са посла није у складу са наведеним члановима Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у укупном износу од 1.021.333 КМ. Чине их расходи по основу: закупа у износу од 37.100 КМ; утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга у износу од 93.598 КМ; режијског материјала у износу од 25.260 КМ; текућег одржавање у износу од 83.322 КМ; путовања и смјештаја у износу од 23.492 КМ; стручних услуга у износу од 94.774 КМ; услуга одржавања јавних површина и заштите животне средине у износу од 373.370 КМ и остали некласификовани расходи у износу од 290.417 КМ.

Расходи финансирања и други финансијски трошкови највећим дијелом се односе на расходе по основу камата на примљене зајмове у земљи у износу од 85.073 КМ.

Субвенције се односе на реализацију Плана коришћења средстава за унапређење пољопривредне производње на подручју општине Источна Илиџа за 2018. годину.

Грантови се односе на грантове у земљи у износу од 486.396 КМ и грантове у иностранство у износу од 1.076 КМ. Највећим дијелом се односе на текуће грантове непрофитним субјектима у укупном износу од 286.377 КМ, остале текуће грантове у износу од 138.433 КМ и капиталне грантове непрофитним субјектима у укупном износу од 40.700 КМ.

Текући грантови спортским и омладинским удружењима и организацијама исказани су у износу од 139.107 КМ и највећим дијелом се односе на средства додјељена спортским клубовима на основу Одлуке о усвајању плана расподеле средстава за спорт и физичку културу за 2018. годину од 12.01.2018. године. Стручне службе Општине прате рад спортских клубова које финансира Општина и достављају Скупштини општине информацију о стању спорта и физичке културе, те спортских клубова које финансира Општина. Поменути информација за 2018. годину је

усвојена од стране Скупштине општине. Начелник Општине је донио Правилник о расподјели средстава за спорт и физичку културу којим су утврђени начин и критерији расподијеле средстава планираних буџетом Општине, категоризација спортова, критерији за додјелу средстава, финансирање физичке културе из резерве, инвестиције у спорту, средства за спорт по програму и спортски реквизити и опрема. Из буџетске резерве по одлукама Начелника додијељена су средства у укупном износу од 13.466 КМ. Скупштина Општине није донијела стратешки програм развоја спорта, што није у складу са чланом 10. Закона о спорту („Службени гласник Републике Српске“, број: 4/02, 66/03, 73/08 и 102/08).

Капитални грантови етничким и вјерским организацијама и удружењима исказани су у износу од 40.500 КМ и односе се на грантове дате вјерским институцијама за изградњу и реконструкцију вјерских објеката. Начелник је доносио појединачне одлуке о одобравању средстава за помоћ вјерским институцијама у различитим износима од 500 КМ до 15.000 КМ на основу поднесених појединачних захтјева. Корисници средстава су достављали извјештаје о намјенском трошењу средстава.

Општина није расписивала јавни позив за додјелу средстава капиталних грантова етничким и вјерским организацијама и удружењима и осталих капиталних грантова у земљи - текући грантови појединцима, чиме није осигурана транспарентност и једнакост приликом расподјеле средстава. Корисници средстава гранта достављају извјештаје о намјенском утрошку средстава. Међутим, Општина није документовала да је вршена контрола намјенског коришћења додијељених средстава, као ни анализа ефеката уложених средстава. Тиме је наведена препорука која је дата у Извјештају о ревизији консолидованих финансијских извјештаја Општине Источна Илиџа за период 01.01-31.12.2014. године и у 2018. години била дјелимично проведена.

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Општине односе се на текуће дознаке корисницима социјалне заштите које се исплаћују од стране установа социјалне заштите – Центра за социјални рад Источна Илиџа у износу од 458.360 КМ; текуће дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Општине, осим установа социјалне заштите у износу од 147.596 КМ и дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Општине за смјештај корисника у установе социјалне заштите у износу од 49.983 КМ.

Трансфере између различитих јединица власти највећим дијелом чине трансфери јединицама локалне самоуправе у износу од 51.354 КМ, од чега се износ од 49.815 КМ односи на трансфер средстава Граду Источно Сарајево за набавку и увођење видео надзора на подручју Града према споразуму о реализацији и финансирању пројекта од 24.04.2018. године.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се:

- **коэффицијенти за обрачун плата запослених ускладе са коэффициентима прописаним у члану 6. став 2. Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске;**
- **увећање основне плате за сваку навршену годину стажа осигурања врши на основу члана 5. тачка 4. Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе и члана 6. став 3. Законом о платама запослених у органима управе Републике Српске и**
- **накнаде трошкова превоза приликом доласка на посао и повратка са посла обрачунавају у складу са чланом 10. став 1. тачка 2 и чланом**

11. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Препоручује се Скупштини Општине да донесе стратешки програм развоја спорта прописан чланом 10. Закона о спорту

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у укупном износу од 4.525.110 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину у износу од 2.892.331 КМ, издатке за финансијску имовину у износу од 50.000 КМ, издатке за отплату дугова у износу од 1.568.113 КМ и остале издатке у износу од 14.666 КМ.

Издаци за нефинансијску имовину највећим дијелом се односе на издатке за произведену сталну имовину у износу од 1.956.883 КМ (за изградњу, прибављање, инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката, као и набавку опреме), као и на издатке за прибављање земљишта у износу од 928.760 КМ.

Издаци за отплату дугова се односе на издатке за отплату главнице примљених зајмова у земљи, као и на пријевремену отплата кредита код Addiko bank a.d. Бања Лука у износу од 1.079.170 КМ.

6.1.3. Разлика у финансирању

Буџетски резултат исказан је у негативном износу од 1.393.907 КМ (дефицит). Нето финансирање је исказано у позитивном износу од 845.055 КМ. Разлика у финансирању у обрасцу ПИФ исказана је у негативном износу од 548.852 КМ. Ребалансом буџета планирано је уравнотежено финансирање буџета (тачка 5 извјештаја), а негативна разлика у финансирању је настала као посљедица кредитних средстава која до 31.12.2018. године нису била у цјелости повучена (тачка 6.3.3. извјештаја).

6.2. Биланс успјеха

6.2.1. Приходи

Приходи су у билансу успјеха исказани у износу од 7.636.994 КМ, а односе се на пореске и непореске приходе, грантове, трансфере између различитих јединица власти (за које су објашњења наведена у тачки 6.1.1.1. овог извјештаја), као и приходе обрачунског карактера.

Приходи обрачунског карактера исказани су у износу од 2.100.684 КМ, а највећим дијелом се односе на приходе од усклађивања вриједности имовине у износу од 294.493 КМ, помоћи у природи у износу од 293.019 КМ, приходе обрачунског карактера евидентирани по основу пореских или других фискалних прописа у износу од 1.463.857 КМ и приходе обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти у износу од 47.395 КМ.

Приходи од усклађивања вриједности имовине највећим дијелом се односе на приходе настале на основу уговора о извођењу радова са привредним друштвом Делта д.о.о. Источно Сарајево за реконструкцију два трга на територији Општине. За наведене радове извршено је компензирање потраживања од наведеног привредног друштва на име накнаде за уређење градског грађевинског земљишта и једнократне ренте, а која су у ранијем периоду била коригована у износу од 102.064 КМ, као и приходе настале на основу пресуде Окружног привредног суда Источно Сарајево од фебруара 2018. године. Наведеном пресудом додијелено је право власништва над једним станом у Бутмиру на основу накнаде за уређење

градског грађевинског земљишта, што је била обавеза инвеститора који је зграду изградио. Вриједност стана износи 92.026 КМ (тачка 6.3.1.2. извјештаја).

Помоћи у природи се односе на пренос вриједности објеката и земљишта у власништву ЈЗУ Апотека „Источно Сарајево“ због покренутог ликвидационог поступка неамортизоване вриједности од 222.839 КМ, као и на улагање у изградњу, реконструкцију и модернизацију једне од улица у насељу Доње Младице на основу донације Министарства за људска права и избјеглице БиХ, Фонд за повратак БиХ у износу од 70.000 КМ.

Приходи обрачунског карактера евидентирани по основу пореских или других фискалних прописа највећим дијелом се односе на приходе по основу ренти и прихода од осталих накнада.

6.2.2. Расходи

Расходи су исказани у износу 6.696.020 КМ, а чине их: текући расходи у износу од 4.216.088 КМ, трансфери између и унутар јединица власти у износу од 62.628 КМ (за које су објашњења дата у тачки 6.1.2.1. овог извјештаја), као и расходи обрачунског карактера у износу од 2.417.304 КМ.

Расходи обрачунског карактера се највећим дијелом односе на: расходе по основу амортизације у износу од 1.717.547 КМ, расходе од усклађивања вриједности имовине у износу од 606.089 КМ, дате помоћи у природи у износу од 53.348 КМ и расходе обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти у износу од 30.116 КМ.

Расходи по основу амортизације односе се на амортизацију зграда и објеката, опреме и нематеријалне произведене имовине.

Расходи од усклађивања вриједности имовине настали су по основу корекције краткорочних пореских и непореских потраживања која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијећа.

Дате помоћи у природи највећим дијелом се односи на пренос власништва над једним станом који су заједно изградили Влада Републике Српске и Општина и који је након тога укњижен као власништво Општине. Поменути стан припада породици погинулог бораца која је уписана као власник над тим станом. Искњижавање је извршено на основу рјешења Републичке управа за геодетске и имовинско правне послове.

6.2.3. Финансијски резултат

Финансијски резултат у Билансу успјеха за период 01.01 – 31.12.2018. године исказан је као позитиван финансијски резултат у износу од 940.974 КМ.

6.3. Биланс стања

6.3.1. Актива

Пословна актива Општине на дан 31.12.2018. године исказана је у нето износу од 53.575.032 КМ. Чине је краткорочна и дугорочна финансијска имовина и разграничења и нефинансијска имовина у сталним средствима.

6.3.1.1. Текућа имовина

Краткорочна финансијска имовина и разграничења исказани су у нето износу од 3.725.224 КМ (брutto вриједност у износу од 7.636.191 КМ и исправке вриједности у износу од 3.910.967 КМ).

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 1.570.572 КМ и односе се на средства на трезорским жиро рачунима у износу од 1.570.220 КМ и средства у благајни у износу од 352 КМ.

Краткорочна потраживања исказана су у нето износу од 2.104.116 КМ (брutto вриједност у износу од 5.971.617 КМ и исправка вриједности у износу од 3.867.501 КМ), а највећим дијелом их чине: потраживања по основу продаје и извршених услуга у нето износу од 11.434 КМ; потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе у нето износу од 1.792.803 КМ и потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року од годину дана у износу од 299.619 КМ.

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе највећим дијелом се односе на потраживања за ненаплаћен порез на имовину у износу од 155.924 КМ и ненаплаћене накнаде и таксе у износу од 1.121.238 КМ (на основу евиденција из помоћне књиге Пореске управе Републике Српске и евиденција одјељења за просторно уређење и стамбено комуналне послове Општине). Коригована потраживања за ненаплаћене порезе исказана су у износу од 3.163.384 КМ, док су коригована потраживања за ненаплаћене непореске приходе исказана у износу од 702.428 КМ. Поменута коригована потраживања су евидентирана на основу евиденција из помоћне књиге Пореске управе Републике Српске и евиденција одјељења за просторно уређење и стамбено комуналне послове Општине.

Потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања у износу од 224.586 КМ се односе на потраживања за ненаплаћене накнаде и таксе за које је продужен рок плаћања.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказана су у нето износу од 49.886 КМ (брutto износ од 93.352 КМ и исправка вриједности од 43.466 КМ). Највећим дијелом ова потраживања се односе на потраживања од Министарства финансија Републике Српске и неких јединица локалне самоуправе на основу записника Пореске управе Републике Српске у нето износу од 22.699 КМ, затим потраживања од Фонда здравственог осигурања Републике Српске по основу рефундација плата запослених за вријеме боловања у нето износу од 5.642 КМ, као и потраживања од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске на име исплата корисницима социјалне помоћи (личне инвалиднине и остала социјална давања), а на основу података којима располаже ЈУ Центар за социјални рад Источна Илиџа у износу од 21.534 КМ.

6.3.1.2. Стална имовина

Дугорочна финансијска имовина и разграничења исказана су у брутто и нето износу од 466.550 КМ, а односи се на: дугорочне пласмане исказане у износу од 377.935 КМ и дугорочна потраживања исказана у износу од 88.615 КМ.

Дугорочне пласмане у потпуности чине акције и учешћа у капиталу у зависним или повезаним лицима. На дан 31.12.2018. године извршена је консолидација у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике тако да њихова вриједност износи 327.935 КМ.

Такође, дугорочне пласмане чине и дугорочно орочени намјенски депозит у МФ банци а.д. Бања Лука на име одобравање кредита за развој малих и средњих предузећа и предузетништва на подручју Општине у износу од 50.000 КМ.

Средства депозита се не користе као обезбјеђење уредне отплате кредита предузетника, већ искључиво као некаматоносни намјенски депозит са роком орочења до 31.12.2022. године. Општина је погрешно класификовала ове пласмане као дугорочне зајмове дате осталим домаћим нефинансијским субјектима а по том основу мање су исказана орочена новчана средства у домаћој валути, како је дефинисано чланом 61. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 98/16, 115/17 и 118/18).

Дугорочна потраживања се највећим дијелом односе на потраживања за остале порезе за које је продужен рок плаћања у износу од 64.754 КМ (на основу евиденција из помоћне књиге Пореске управе Републике Српске), као и на потраживања за накнаде и таксе за које је продужен рок плаћања у износу од 19.180 КМ (на основу евиденција одјељења за просторно уређење и стамбено комуналне послове Општине).

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у нето износу од 49.383.258 КМ (брuto износ од 70.315.749 КМ и исправка вриједности у износу од 20.932.491 КМ), а највећим дијелом се односи на: произведену сталну имовину исказану у нето износу од 21.226.249 КМ, непроизведену сталну имовину исказану у нето износу од 26.908.479 КМ и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми исказану у брутo и нето износу од 1.182.839 КМ.

Произведену сталну имовину чине: зграде и објекти у нето износу од 20.947.387 КМ, опрема у нето износу од 247.509 КМ и нематеријална произведена имовина у нето износу од 31.353 КМ.

Вриједност зграда и објеката се у потпуности односи на Општинску управу, а од укупне брутo вриједности опреме 83% се односи на Општинску управу, док се преостали износ односи на Центар за социјални рад Источна Илиџа.

У 2018. години извршен је пренос вриједности објеката у власништву ЈЗУ Апотека „Источно Сарајево“ због покренутог ликвидационог поступка на Општину у вриједности од 110.111 КМ, као и улагање у изградњу, реконструкцију и модернизацију једне од улица у насељу Доње Младице на основу донације Министарства за људска права и избјеглице БиХ, Фонд за повратак БиХ у износу од 70.000 КМ. Такође, на основу пресуде Округног привредног суда Источно Сарајево од фебруара 2018. године додијељено је право власништва над једним станом у Бутмиру на основу накнаде за уређење градског грађевинског земљишта што је била обавеза инвеститора који је зграду изградио. Вриједност стана износи 92.026 КМ.

Непроизведена стална имовина се односи на вриједност земљишта у власништву Општине. У току 2018. године извршена је продаја земљишних парцела физичким и правним лицима у вриједности од 127.080 КМ.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми односи се на: пословне објекте и просторе у припреми у износу од 269.807 КМ, саобраћајне објекте у припреми у износу од 514.224 КМ, остале објекте у припреми у износу од 179.688 КМ и земљиште у припреми у износу од 219.120 КМ.

Вриједност нових набавки нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми у 2018. години износи 1.411.076 КМ, а највећим дијелом се односи на: куповина земљишних парцела ради изградње спомен парка Вељине, реконструкцију и модернизацију саобраћајне и кишне сигнализације у Улици Гатачка, реконструкција Трга краља Александра на Добрињи 1, куповина и уградња

нових уличних свјетилки, извођење радова на изградњи паркинга на Добрињи 4 и слично. Такође, у поступку ликвидације ЈЗУ Апотека „Источно Сарајево“ извршен је пренос вриједности објекта који није у потпуности завршен са поменуте апотеке на Општину у вриједности од 115.202 КМ.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се изврши одговарајућа класификација дугорочно орочених новчаних средстава у домаћој валути у складу са чланом 61. став (2) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.3.2. Пасива

Пословна пасива Општине је на дан 31.12.2018. године исказана у износу од 53.575.032 КМ, а односи се на краткорочне обавезе и разграничења, дугорочне обавезе и разграничења и властите изворе.

6.3.2.1. Краткорочне обавезе и разграничења

Краткорочне обавезе и разграничења су исказане у износу од 651.299 КМ, а односе се на: краткорочне финансијске обавезе у износу од 277.515 КМ; обавезе за лична примања запослених у износу од 145.550 КМ; обавезе из пословања у износу од 134.726 КМ; обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите у износу од 80.737 КМ и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединица власти у износу од 12.771 КМ.

Краткорочне финансијске обавезе се у потпуности односе на обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана.

Обавезе за лична примања запослених највећим дијелом се односе на обавезе за бруто плате и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених. Плате запослених за децембар 2018. године су измирене до краја јануара 2019. године.

Обавезе из пословања највећим дијелом се односе на обавезе за набавку роба и услуга у земљи у износу од 82.797 КМ и за набавку сталне имовине у земљи у износу од 35.817 КМ.

Обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите односе се на обавезе за грантове у износу од 35.180 КМ и за дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета општине у износу од 45.557 КМ. Обавезе по основу дознака на име социјалне заштите највећим дијелом се односе на обавезе ЈУ Центар за социјални рад Источна Илиџа.

До краја рока за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја, тј. до 31.03.2019. године све краткорочне обавезе са стањем на дан 31.12.2018. године које су доспјеле на плаћање су у потпуности измирене.

6.3.2.2. Дугорочне обавезе и разграничења

Дугорочне обавезе и разграничења су исказане у износу од 2.737.573 КМ, а односе се на дугорочне финансијске обавезе у износу од 2.605.199 КМ и дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти у износу од 132.374 КМ.

Дугорочне финансијске обавезе се у потпуности односе на дугорочне обавезе по зајмовима, односно на обавезе по основу закључених уговора о кредитима са комерцијалним банкама у периоду од 2010. до 2018. године. На крају 2018. године Општина је имала закључена укупно два уговора о кредитима. У току 2018. године закључен је један уговор са Raiffeisen Bank d.d. БиХ Сарајево у износу од 3.600.000

KM са роком отплате до почетка новембра 2028. године. Такође, у новембру 2018. године Општина је у потпуности и прије времена отплатила кредит у Addiko bank a.d. Бања Лука у износу од 1.079.170 KM.

Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти се односе на уговор о кредитном задужењу према Свјетској банци за санацију система за санитацију (RAP/MWSS/1/RL-SC/525) са роком отплате до децембра 2030. године. Општина је закључила уговор са Владом Републике Српске – Министарством финансија у фебруару 2000. године, као и један анекс уговора у 2001. години.

Такође, Општина је са Владом Републике Српске – Министарством финансија у новембру 2003. године закључила уговор о кредитном задужењу за куповину капиталних добара или индустријске опреме по основу пројекта водоснабдијевања два избјегличка насеља. Рок отплате по овом кредиту је такође децембар 2030. године.

6.3.2.3. Властити извори

Властити извори исказани су у износу од 50.186.160 KM, а чине их: трајни извори средстава у износу од 27.293.528 KM, финансијски резултат ранијих година у износу од 21.951.658 KM и финансијски резултат текуће године у износу од 940.974 KM.

Вриједност трајних извора средстава највећим дијелом чини имовина која не подлијеже обрачуну амортизације, а чија вриједност је утврђена у периоду прије 2011. године. Преостали износ трајних извора средстава највећим дијелом се односи на вриједност ефеката консолидације ентитета јавног сектора који нису буџетски корисници у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у износу од 327.935 KM.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна евиденција је на дан 31.12.2018. године исказана у износу од 5.147.388 KM и у потпуности се односи на Општинску управу. Највећим дијелом је чине издате мјенице као гаранција уредне отплате кредитних обавеза у укупном износу од 4.013.974 KM и неповучена новчана средстава по основу одобреног кредита код Raiffeisen Bank д.д. БиХ Сарајево у износу од 1.131.259 KM.

За услуге зимске службе дата је гаранција за уредно извршење посла коју је доставио добављач Илиџа путеви д.о.о. Источно Сарајево на износ од 13.629 KM издата од стране Нове банке а.д. Бања Лука. Поменута гаранција није евидентирана у оквиру ванбилансне евиденције, како је прописано чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се средства обезбјеђења уговорених потраживања или обавеза (примљене и дате гаранције, као и мјенице) евидентирају у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.4. Биланс новчаних токова

У Билансу новчаних токова исказано је стање готовине на крају обрачунског периода у износу од 1.570.572 КМ. Укупни новчани приливи исказани су у износу од 8.054.198 КМ, док су укупни новчани одливи исказани у износу од 7.326.187 КМ. Стање готовине на почетку обрачунског периода износило је 842.561 КМ.

Приливи готовине из пословних активности приказани су у износу од 5.344.627 КМ, од чега се на приливе готовине по основу пореских прихода и по основу непореских прихода односи износ од укупно 4.586.135 КМ. Одливи готовине из пословних активности износе укупно 4.402.162 КМ.

Приливи готовине из инвестиционих активности исказани су у износу од 240.830 КМ, док су одливи по истом основу исказани у износу од 1.355.912 КМ. Приливи готовине из активности финансирања исказани су у износу од 2.468.741 КМ и у потпуности се односе на примитке од задуживања. Одливи по истом основу су исказани у износу од 1.568.113 КМ и у потпуности се односе на одливе по основу отплате дугова.

Биланс новчаних токова је састављен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17).

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је, у складу са одредбама MPC-JC 1 Презентација финансијских извјештаја (параграфи 15. ц и 38), објелодањено да су финансијски извјештаји Општине састављени у складу са начелом сталности пословања, уз претпоставку да Општина неће обуставити пословање у догледној будућности. Ревидирани финансијски извјештаји не указују да је поменуто начело нарушено.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

На основу извјештаја о стању судских спорова достављеног од стране Правобранилаштва Републике Српске на дан 31.12.2018. године против Општине је вођено укупно пет судских поступака чија је процијењена вриједност спора, без трошкова судских поступака и затезних камата, око 110.000 КМ (за неке од спорова није позната вриједност спора). Руководство Општине, као и правни заступници сматрају да исходи наведених спорова неће имати материјално значајан утицај на финансијске извјештаје Општине у будућности.

У извјештају Правобранилаштва Републике Српске наведено је да је Општина водила седам судских спорова против трећих лица. Наведене информације везане за потенцијалну имовину и потенцијалне обавезе су образложене у напоменама уз финансијске извјештаје.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз Консолидоване финансијске извјештаје за 2018. годину сачињена су и писана образложења (Напомене) за период 01.01 – 31.12.2018. годину, која пружају неопходне опште податке о Општини, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи, примијењеним рачуноводственим политикама, као и додатна појашњења појединих позиција у финансијским

извјештајима. Напомене уз финансијске извјештаје су састављене у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Ведран Станетић, с.р.

Милена Шикман, с.р.

Биљана Петровић, с.р.